

"ארגון האומנות והתקשורת אוג": ארגון איראני בלתי-ממשלתי, הקשור למשמרות המהפכה, ממלא תפקיד מרכזי במלחמה על התודעה מבית ומחוץ ד"ר רז צימט

5 ביולי 2018

עיקרי הדברים

"ארגון האומנות והתקשורת אוג" (Owj, מילולית: שיא) הינו ארגון בלתי-ממשלתי הפועל באיראן מאז אביב 2011. זאת במטרה ליזום, להוביל ולקדם פעילויות בתחומי התרבות והאומנות ברוח ערכי המהפכה האסלאמית ובהתאם לאידיאולוגיה הרשמית של המשטר האיראני. ארגון אוג' קשור למשמרות המהפכה והתכנים המופצים על ידו משמשים לקידום תפיסות עולם רדיקליות המייצגות את עמדות המשטר והזרם המהפכני באיראן. הפקותיו משקפות עמדות ביקורתיות כלפי מדיניות הגרעין, שהוביל הנשיא רוחאני, ועוינות עמוקה כלפי ארצות-הברית, ישראל ולאחרונה גם ערב הסעודית. פעילותו האנטי-ישראלית והאנטי-ציונית כוללת, בין היתר, מעורבות בפעילות הכחשת שואה ובהפקת סרטים וסדרות המבטאים תפיסות אנטי-ציוניות ואף אנטישמיות.

הטמעת השנאה כלפי ארה"ב. מימין: אחד משלטי החוצות שנתלו בטהראן על ידי ארגון אוג' עליהם נכתב: "היושר בסגנון אמריקאי". מטרת השלטים הייתה להזהיר את מנהלי המו"מ הגרעיני לבל ייתנו אמון בעמיתיהם האמריקאים (איסנ"א, 26 באוקטובר, 2013). משמאל: כרזה מתוך תחרות שכותרתה "מוות לאמריקה", שארגון אוג' (תסנים, 23 באוקטובר 2013)

◀ ארגון אוג' פועל באמצעות מרכזים מקצועיים האחראים על תחומי פעילות מוגדרים, כגון: הפקת סרטי קולנוע, הפקת סרטי תעודה, עיצוב גרפי, הפקת קליפים, הפקות לילדים ולנוער וכיו"ב. במסגרת פעילותו מייצר הארגון תכנים שונים ומגוונים המופצים באמצעות סרטי קולנוע, סרטי תעודה, סדרות טלוויזיה, שלטי חוצות, ספרים, משחקי מחשב, ערבי משוררים וכדומה. חלק גדול מפעילות ארגון אוג' מתמקדת כיום

בתעשיית הקולנוע והטלוויזיה האיראנית והוא הפך בשנים האחרונות לאחד המוסדות המרכזיים המעורבים בתעשייה זו עם מאות סרטים וסדרות טלוויזיוניות שהפיקו.

◀ הגם שעיקר פעילותו של הארגון אוג' מתמקדת בתוך איראן, הוא **החל לקיים פעילויות תרבותיות גם מחוץ לגבולות המדינה, במיוחד בסוריה ובעיראק**. פעילות הארגון בסוריה ובעיראק משתלבת במאמציה של איראן להשתמש גם ב"עוצמה רכה" להבטחת האינטרסים שלה באזור ולהעמיק את אחיזתה במדינות אלה גם באמצעות פעילות כלכלית, דתית ותרבותית. במקביל ממלא הארגון בשנתיים האחרונות תפקיד במערכה ההסברתית, ששלטונות איראן מנהלים במאמץ לגייס את דעת הקהל האיראנית לתמיכה במעורבות הצבאית הנמשכת בסוריה ובעיראק על מנת ולבלום ביקורת פנימית המועלית נגד מעורבות זאת. כמו כן מעורב הארגון בפעילות הנצחה של לוחמים איראנים, שנהרגו במערכה בסוריה ובעיראק.

◀ בשנים האחרונות נקשר ארגון אוג' בתקשורת האיראנית והמערבית למשמרות המהפכה. הטענות לפיהן הוא מקבל סיוע כספי מצד משמרות המהפכה לארגון אושרו לאחרונה על-ידי מנהל הארגון, שהצהיר בפברואר 2018, כי הוא גאה בכך שארגונו מקבל תמיכה כספית לפעילותו ממשמרות המהפכה. תמיכת משמרות המהפכה בארגון באה לידי ביטוי גם בסיוע לוגיסטי לפעילותו, למשל במתן היתרים לצילומי סרטים, שהארגון מבצע באתרים המשמשים את משמרות המהפכה. תמיכה זו בארגון מאפשרת למשמרות המהפכה ערוץ פעילות והשפעה נוסף בתחומי התקשורת והתרבות ומעורבות ישירה בתכנים המופצים לציבור הרחב, אך מנגד היא מעלה ביקורת פנימית.

◀ בסיכומו של דבר, ארגון אוג' מתבלט בשנים האחרונות כמוסד איראני מרכזי הממלא תפקיד הולך וגובר בקידום פעילות תרבותית והסברתית ובהפצת מסרים רדיקלים בחסות המשטר וברוח ערכי המהפכה האסלאמית. המשאבים הרבים העומדים לרשותו, קשריו עם משמרות המהפכה ותפיסותיו העולות בקנה אחד עם האידיאולוגיה הרשמית של המשטר, הופכים את ארגון אוג' לשחקן מוביל במערכה התודעתית האינטנסיבית, שהרפובליקה האסלאמית מקיימת הן בזירה הפנימית והן בזירה האזורית.

מבנה העבודה

◀ העבודה כוללת את הפרקים הבאים:

- ◆ ארגון אוג': נסיבות הקמתו, משימותיו ודרכי פעילותו
- ◆ התפתחות פעילות הארגון
- ◆ פעילות אינטנסיבית של ארגון אוג' בתעשיית הקולנוע והטלוויזיה האיראנית
- ◆ ביקורת על הסכם הגרעין ועוינות כלפי ארה"ב וערב הסעודית
- ◆ מעורבותו של אוג' במערכה ההסברתית בסוריה ובעיראק, בעולם השיעי ובסעודיה
- ◆ פעילות אנטי-ישראלית והכחשת השואה
- ◆ קשרי ארגון אוג' עם משמרות המהפכה

ארגון אוג': נסיבות הקמתו, משימותיו ודרכי פעילותו

"ארגון האומנות והתקשורת אוג'" הינו ארגון בלתי-ממשלתי, **שהחל בפעילותו באביב 2011**. הקמתו הייתה קשורה, ככל הנראה, לכוונת הממסד הדתי-שמרני האיראני לשפר את התמודדותו עם האתגרים, שניצבו בפניו בתקופה זו. המהומות בהנהגת האופוזיציה הרפורמיסטית, שפרצו בעקבות הבחירות לנשיאות איראן בקיץ 2009, נתפסו על-ידי המשטר כאיום המשמעותי ביותר על יציבותו מאז המהפכה האסלאמית וכביטוי להשפעתם הגוברת של רעיונות מערביים-ליברליים על החברה האיראנית, ובעיקר על צעירים.

◀ הנשיא מחמוד אחמדינז'אד הציב אתגר נוסף בפני הממסד השמרני בשל חילוקי הדעות הפוליטיים בינו לבין המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי. חילוקי דעות אלה הפכו בשנתיים האחרונות לכהונת אחמדינז'אד (2011-2013) למשבר פוליטי חריף בצמרת האיראנית, ששיקף גם מאבק אידיאולוגי חריף על זהותה של הרפובליקה האסלאמית. תפיסותיהם המשיחיות והאנטי-קלריקליות של מקורבי הנשיא, שכונו בפי מתנגדיהם בתואר "הזרם הסוטה", הדגשת הרכיב הלאומי-תרבותי בזהות האיראנית על פני האסלאם וקריאת התגר על מעמדם של אנשי הדת, נתפסו על-ידי הממסד הדתי כאיום משמעותי. **את הקמת ארגון אוג' ניתן איפא לראות על רקע כוונת תומכי המשטר לחזק את "הכוחות המהפכניים" בתחומי התרבות, האומנות והתקשורת.**

לוגו ארגון אוג' (אתר הארגון)

◀ אתר האינטרנט הרשמי של הארגון (www.owjmedia.org) אינו מתייחס לשמות מייסדי הארגון ואינו מפרסם מידע על תקציבו, אך מפרט את יעדיו ואת משימותיו. **מטרת הארגון, כפי שעולה מהגדרת יעדיו, היא יוזמה והובלה של פעילויות בתחומי התרבות והאומנות ברוח ערכי המהפכה האסלאמית ובהתאם לאידיאולוגיה הרשמית של המשטר האיראני.** בין משימותיו של הארגון עם הקמתו: קביעת מדיניות אסטרטגית בתחום היצירה האומנותית ברוח הערכים המהפכניים, זיהוי והעצמה של מוסדות ושל "כישרונות צעירים" וארגון והפצה של תוצרים מקצועיים.

◀ **בראש הארגון עומד אחסאן מחמד-חסני (Ehsan Mohammad Hassani),** צעיר בן 35, שכיהן בעבר בתפקידים שונים ב"קרן לשימור ולפרסום יצירות מלחמת איראן-עיראק" (שרק, 12 באפריל 2016). **במקביל לתפקידו כמנהל אוג' מכהן מחמד-חסני גם כמנהל "בסיג' האומנים"** (ג'האן-י צנעת, Jahan-e Sanat, 15 בפברואר 2018). גוף זה הוקם בשנת 2005 על מנת **לארגן אומנים תומכי משטר ולסייע במערכה נגד "המתקפה התרבותית" המערבית נגד איראן.** בתפקיד דובר הארגון משמש מחמד זוקי (Mohammad Zoghi), פעיל סטודנטיאלי, שכיהן בעבר כמנהל בסוכנות הידיעות "דאנשג'ו" (Daneshjou, "סטודנט"), הקשורה לארגון בסיג' הסטודנטים (פארס, 16 בפברואר, 2015).

מימין: מנהל ארגון אוג', אחסאן מחמד-חסני (פארס, 27 באוקטובר 2013). משמאל: דובר הארגון, מחמד זוקי (פארס, 16 בפברואר, 2015)

◀ **ארגון אוג' פועל באמצעות שבעה או תשעה מרכזים** (קיימים דיווחים שונים בעניין זה), שכל אחד מהם אחראי על תחום פעילות מוגדר: **סרטי קולנוע, סרטי תעודה, עיצוב אנימציה, תסריטאות, עיצוב גרפי, קליפים, הפקות לילדים ולנוער ותקשורת בינלאומית.** כמו כן, משתף הארגון פעולה עם ערוץ הטלוויזיה "אפק" (Ofogh), שהושק בשנת 2014 ופועל גם באינטרנט בביקור רשות השידור הממלכתית האיראנית, אף כי לא בכפיפות ישירה לה. תכנים נוספים המיוצרים על-ידי הארגון מועברים לערוצי תקשורת נוספים העושים בהם שימוש (www.rouydad24.ir, 6 במאי 2018; ג'האן-י צנעת (Jahan-e Sanat), 15 בפברואר 2018). לדברי מנהל הארגון, **מבצע אוג' גם הפקות משותפות עם יוצרי סרטים זרים ו-40 רשתות זרות עושות שימוש בתכנים המיוצרים על-ידו** (תסנים, 7 באוגוסט 2017).

התפתחות פעילות הארגון

◀ שמו של הארגון עלה לכותרות לראשונה באוקטובר 2013, כאשר בטהראן נתלו שלטי חוצות עליהם נכתב "היושר בסגנון אמריקאי". מטרת השלטים הייתה **להזהיר את מנהלי המשא ומתן הגרעיני לבל יתנו אמון בעמיתיהם האמריקאים.** השלטים הציגו דיפלומט אמריקאי היושב לשולחן המשא ומתן כשהוא לבוש בחליפה, במכנסיים צבאיים ובמגפיים ומפנה את נשקו לכיוון עמיתו האיראני מתחת לשולחן. **בעקבות**

ביקורת, שנשמעה מצד תומכי הנשיא חסן רוחאני נגד השלטים, הודה מנהל אוג', כי מדובר בשלטים שזים ארגונו, אך הדגיש, כי הצבתם נעשתה בתיאום עם עיריית טהראן. הוא הבהיר, כי לא הייתה כל כוונה מצד הארגון למתוח ביקורת על מדיניות הממשלה או להביע התנגדות לשיחות הגרעין אלא רק לבטא את "חוסר האמון ההיסטורי" מצד העם האיראני ביחס לארצות-הברית ולהטיל ספק ביושרה (משרק ניוז, 26 באוקטובר 2013; פארס, 27 באוקטובר 2013).

מימין: שלט חוצות, שנתלה בטהראן, המזהיר מפני הסתמכות על ארה"ב במשא ומתן (טוויטר, 22 באוקטובר 2013). משמאל: אחד משלטי החוצות שנתלו בטהראן על ידי ארגון אוג' עליהם נכתב: "היושר בסגנון אמריקאי". מטרת השלטים הייתה להזהיר את מנהלי המו"מ הגרעיני לבל ייתנו אמון בעמיתיהם האמריקאים (איסנ"א, 26 באוקטובר, 2013)

◀ לא הייתה זו הפעם האחרונה, שפעילותו ההסברתית של הארגון עוררה סערה. לאחרונה התעוררה שוב מחאה ציבורית כנגד הארגון בעקבות שלט חוצות, שהציב בטהראן לקראת משחקי גביע העולם בכדורגל (המונדיאל) ברוסיה. על השלט, שנתלה על מנת לעודד את הנבחרת הלאומית האיראנית, נכתב: "כולנו יחד אלופים: אומה אחת, פעימת לב אחת". השלט הציג דמויות שונות המייצגות את הקבוצות האתניות המגוונות המרכיבות את החברה האיראנית, אך לא כלל ולו דמות אחת של אישה. בעקבות ביקורת ציבורית רחבה כנגד הדרת נשים, הוסר השלט והוחלף באחר.

"כולנו יחד אלופים" (טוויטר, 15 ביוני 2018)

◀ **בחמש השנים האחרונות התרחבה פעילות הארגון באופן משמעותי.** במסיבת עיתונאים, שערך מנהל הארגון באוגוסט 2017, עדכן אחסאן מחמד-חסני, כי **מאז הקמתו הפיק הארגון 11,000 עבודות בתחומים שונים בשיתוף פעולה עם 2,600 אומנים.** בכלל זה הפיק הארגון עד קיץ 2017 **700 סרטי תעודה, 11 סרטי קולנוע ו-400 סרטוני אנימציה ונערך במקביל להפקת 8 סדרות טלוויזיוניות ו-12 סרטי קולנוע נוספים** (תסנים, 7 באוגוסט 2017).

מנהל ארגון אוג', אחסאן מחמד-חסני, במסיבת עיתונאים (תסנים, 7 אוגוסט 2017)

פעילות אינטנסיבית של ארגון אוג' בתעשיית הקולנוע והטלוויזיה האיראנית

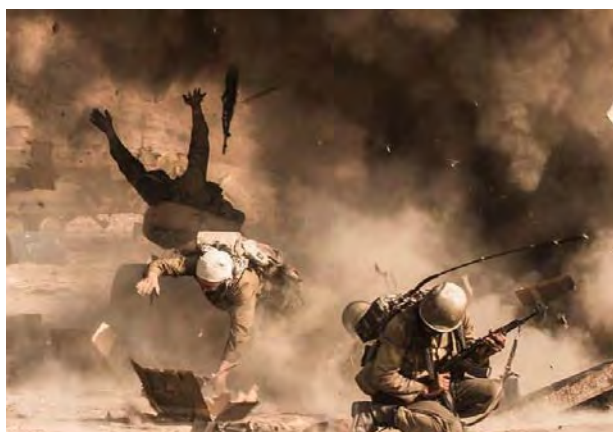
◀ תחום הפעילות המרכזי והפורה ביותר של ארגון אוג' הינו **הפקת סדרות טלוויזיה, סרטי קולנוע וסרטים תיעודיים.** יזימתם והפקתם של סרטים וסדרות משמשות חוד החנית **במאמצי הארגון לקדם את ערכי המהפכה האסלאמית ואת האידיאולוגיה הרשמית של המשטר האיראני.**

◀ בין הסרטים המובילים, שארגון אוג' סייע בהפקתם, ניתן לציין את **שני סרטיו של במאי הקולנוע אברהים חאתמי-כיא (Ebrahim Hatamikia): "שומר ראש" (2016), המגולל את סיפורו של יוצא מלחמת איראן-עיראק, שנשלח לשמור על מדען גרעין צעיר, ו"זמן דמשק" (2018), המספר על שני טייסים איראנים, אשר נשבו על-ידי דאעש בסוריה.**

כרזת הסרט "שומר ראש" (תסנים, 26 באוקטובר 2016)

◀ רבים מסרטי התעודה ומהסדרות, שהופקו בחסות הארגון, עוסקים בסוגיות היסטוריות שונות מנקודת מבטה של הרפובליקה האסלאמית, ובמיוחד **במהפכה האסלאמית ובמלחמת איראן-עיראק**. כך, למשל, סדרה שהופקה בשנת 2017 מתארת את השתלשלות האירועים בעיר ח'רמשהר (Khoramshahr) שבדרום-מערב איראן החל מפרוץ מלחמת איראן-עיראק בספטמבר 1980, בהמשך כיבושה על-ידי עיראק באוקטובר 1980, ועד שחרורה על-ידי איראן במאי 1982. סרט נוסף בשם "מיצר אבו-ע'ריב" (באנגלית הופץ הסרט תחת השם: "The Lost Strait"), שהופק בשנת 2018, מבוסס על סיפור אמיתי ומגולל את סיפורו של גדוד איראני, שנלחם להגן על מיצר אסטרטגי מפני מתקפה עיראקית כבדה בשלהי מלחמת איראן-עיראק.

הסרט "מיצר אבו-ע'ריב" (תסנים, 12 בפברואר 2018)

◀ דוגמא נוספת להפקה היסטורית היא **סדרת הטלוויזיה "עומד באבק"** המתעדת את חייו של אחמד מתוסליאן (Ahmad Motevaselian), אחד מארבעת הדיפלומטים האיראנים, שנחטפו בלבנון ביולי 1982 והוצאו להורג על-ידי הפלנגות. מתוסליאן, ששירת כמפקד במלחמת איראן-עיראק, נחטף כאשר שימש כנספח הצבאי האיראני בבירות.

כרזת הסרט "עומד באבק" (אתר הארגון, 2 ביולי 2017)

◀ הסרטים והסדרות, שמפיק הארגון, **משמשים גם לקידום ערכים דתיים אסלאמיים**, כדוגמת סדרת טלוויזיה המתרחשת ביזד ומתעדת את החיים סביב המסגד בעיר. גם סרטים, שאינם נושאים לכאורה אופי אידיאולוגי, **מגויסים להפצת תפיסות עולם המזוהות עם הזרם המהפכני האיראני**. כך, למשל, הפיק ארגון אוג' סרט תיעודי על כוכב הכדורגל דייגו ארמנדו מראדונה, המתאר כיצד הצליח השחקן הארגנטינאי "להשפיל את המדינות האימפריאליסטיות". סרט תיעודי נוסף דן בחייו ובפועלו של לורנס איש ערב, ארכיאולוג וקצין בריטי, שפעל בארצות ערב בראשית המאה העשרים ובמהלך במלחמת העולם הראשונה. באמצעות הצגת דמותו של לורנס איש ערב, מבקש הסרט להבליט את השלכותיו השליליות של האימפריאליזם המערבי במזרח התיכון.

◀ **השקעת הארגון בתעשיית הקולנוע המקומית בולטת במיוחד על רקע התלות הרבה של הקולנוע האיראני בתמיכה ממשלתית**. לנוכח חולשת המגזר הפרטי, שבאה לידי ביטוי גם בתחום הקולנוע, נתמכת עיקר היצירה הקולנועית באיראן **על-ידי גופים ממשלתיים או סמי-ממשלתיים**. בעשור הקודם הייתה זו בעיקר קרן הקולנוע "פאראבי" (Farabi), הקרן הממשלתית לעידוד היצירה הקולנועית, שהשקיעה בתעשיית הסרטים המקומית. **בשלוש השנים האחרונות הפך ארגון אוג' לאחד המוסדות המרכזיים המעורבים בתעשיית הקולנוע האיראנית, אם לא המוביל שבהם**. הצלחתו של ארגון אוג' להפוך לשחקן מרכזי בתעשיית הקולנוע ניכרת היטב בהשתתפותו בשנים האחרונות בפסטיבל הסרטים פג'ר (Fajr). הפסטיבל, שנערך לראשונה בשנת 1983, מתקיים מדי שנה במהלך עשרת ימי ניצחון המהפכה האסלאמית בחודש פברואר. מ-1996 הוא הפך לפסטיבל בינלאומי הכולל גם סרטים מרחבי העולם.

◀ **מעורבות ארגון אוג' בתעשיית הקולנוע מאפשרת לו לקדם את תפיסותיו האידיאולוגיות המהפכניות**, במיוחד על רקע ביקורת רווחת בימין השמרני האיראני כלפי נטיותיהם הרפורמיסטיות והליברליות של רבים מאנשי תעשיית הקולנוע המקומית. בספטמבר 2013, חודשים ספורים לאחר הקמת

ממשלתו החדשה של הנשיא רוחאני, התיר משרד ההכוונה האסלאמית לפתוח מחדש את "בית הקולנוע". מוסד זה המאגד למעלה מ-5,000 עובדים בתעשיית הקולנוע נסגר בראשית 2012 בהוראת שר ההכוונה בממשלתו של הנשיא לשעבר אחמדינז'אד בטענה כי מנהליו פעלו בניגוד לערכי המהפכה ושיתפו פעולה עם מתנגדי המשטר. עם פתיחתו המחודשת של "בית הקולנוע" הכריז שר ההכוונה, עלי ג'נתי (Ali Jannati), כי משרדו יעשה כל שביכולתו על מנת להמשיך ולעודד את היצירה הקולנועית (אפתאב, 14 בספטמבר 2013).
את מעורבותו הגוברת של ארגון אוג' בתעשיית הקולנוע ניתן לראות כביטוי לחתירתו לקדם יצירות קולנועיות העולות בקנה אחד עם תפיסות מהפכניות אסלאמיות.

◀ המסרים האידיאולוגיים, שהארגון מקדם, מופצים גם באמצעות פעילויות נוספות שהארגון מקיים, כגון: **הפקת קליפים, הוצאה לאור של ספרים, יצירת משחקי מחשב ועריכת ערבי משוררים.** משחקי מחשב, למשל, שנוצרו ביוזמת הארגון משמשים על מנת להסית נגד האופוזיציה הרפורמיסטית. **בכמה משחקי מחשב, שעוסקים במהומות 2009, נדרשים השחקנים לירות ב"מסיתים", מנהיגי הרפורמיסטים, שהנהיגו את תנועת המחאה (שרק, 12 באפריל 2016).**

ביקורת על הסכם הגרעין ועוינות כלפי ארה"ב וערב הסעודית

◀ בסמוך לחתימת הסכם הגרעין בין איראן למעצמות בקיץ 2015 **נטל ארגון אוג' חלק בפעילות, שנועדה לבטא ביקורת כלפי ההסכם המתגבש.** ההסתייגות מההסכם, ששיקפה את עמדתם של מבקרי הממשלה בימין הרדיקלי, גרסה כי מדיניותה הפייסנית של ממשלת הנשיא רוחאני הובילה להסכם כניעה, שבמסגרתו הסכימה איראן לווייתורים כואבים מבלי לקבל כל תמורה. ביולי 2015 הועלה לרשת אחד הקליפים הידועים, שהופקו בסיוע הארגון בכיכובו של הראפר האיראני הפופולרי, אמיר תתלו (Amir Tataloo). בקליפ, שהופק בסיוע הכוחות המזוינים האיראנים, הצטלם תתלו על גבי ספינת מלחמה בשיר המגן על זכותה של איראן לאנרגיה גרעינית. הקליפ עורר ביקורת, במיוחד בשל הסיוע שניתן להפקתו על-ידי הצבא האיראני. המבקרים טענו, כי הוא נועד לשמש את יריביו הפוליטיים של הנשיא במאבקם נגד רוחאני ומדיניותו.

אמיר תתלו בקליפ "אנרגיה גרעינית"
(15 ביולי 2015, <https://www.youtube.com/watch?v=5HcPel7OFqo>)

- ◀ במקביל להעלאת הקליפ **הפיק הארגון סרטון אנימציה**, ששודר בערוץ הילדים של הטלוויזיה הממלכתית האיראנית. הסרטון נועד להציג את **התמורות במדיניות הגרעין של איראן באמצעות סיפור ילדים**:
  - ◆ העלילה מתארת משפחה בראשה עומד האב (אקא ג'ון), שדמותו מייצגת את המנהיג העליון ח'אמנהאי. לאב שלושה בנים: הדוד מוחמד, המייצג את הנשיא הרפורמיסטי, מוחמד ח'אתמי; הדוד מחמוד, המייצג את הנשיא אחמדינז'אד; והדוד חסן, המייצג את הנשיא רוחאני. דמות נוספת בסדרה היא "מר סאם" המייצג את ארצות-הברית.
  - ◆ מר סאם, המוצג כרשע, מגיע לאי בו מתגוררת המשפחה ומבקש להחרים את אדמותיהם של אזרחי האי באמצעות מרמה ותחבולות ולא לצמח להפוך לצמיתים. אבי המשפחה אינו מוכן להיכנע לדרישותיו של מר סאם וזה בתגובה מחריף את הלחץ על המשפחה ועל אזרחי האי עד כדי השתלטות על רוב בארות המים (רמז לסנקציות הבינלאומיות שהוטלו על איראן בגין תוכנית הגרעין שלה).
  - ◆ בסרטון מוצג הדוד מוחמד (ח'אתמי) כפחדן, הדוד מחמוד (אחמדינז'אד) כאמיץ המוכן להתעמת עם מר סאם ומשפחתו (ארה"ב ובעלות בריתה) ואילו הדוד חסן (רוחאני) מוצג באופן נלעג כמי שמבקש לנהל שיחות עם מר סאם חרף אזהרותיו של אביו לבל יסמוך על הבטחותיו.
  - ◆ בדומה לקליפ בהשתתפות אמיר תתלו, עורר גם סרטון האנימציה ביקורת מצד תומכי הממשלה. היומון הרפורמיסטי "שרק" האשים בעקבות פרסום הסרטון את אוג', כי הוא מנהל מלחמה פסיכולוגית נגד הממשלה (שרק, 12 באפריל 2016).
- ◀ **העוינות כלפי ארצות-הברית**, המהווה מרכיב מרכזי בתפיסת העולם של המשטר האיראני, **משתקפת היטב גם בפעילויות נוספות של הארגון**. בשנת 2013 **השתתף אוג' במימון תחרות "מוות לאמריקה"** **בטהראן**. התחרות כללה הצגת תמונות, כרזות, קריקטורות, סרטי תעודה, קליפים, בלוגים ומאמרים בנושאים שונים הקשורים לעוינות כלפי ארצות-הברית (תסנים, 23 באוקטובר 2013).

כרזה מתוך תחרות "מוות לאמריקה", שארגן אוג' (תסנים, 23 באוקטובר 2013)

◀ במאי 2018 הפיץ הארגון סרטון תעודה בשם: "אדוני המלחמה". הסרטון בן 25 דקות נועד להוכיח, בין היתר, באמצעות תיעוד צילומי מזל"ט אמריקאי, כי ארצות-הברית מספקת תמיכה צבאית, לוגיסטית ומודיעינית לדאעש (10 במאי 2018, yjc.ir).

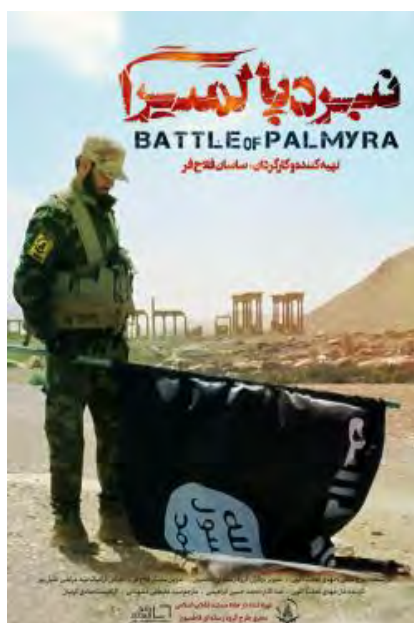
צילום מסך מסרט התעודה "אדוני המלחמה"
(<https://www.youtube.com/watch?v=4AdgkvvCGbY>)

מעורבותו של אוג' במערכה ההסברתית בסוריה ובעיראק, בעולם השיעי ובסעודיה

הגם שעיקר פעילותו של ארגון אוג' מתמקדת בתוך איראן, הוא משולב גם במערכה התודעתית האזורית שמנהלים האיראנים בסוריה ובעיראק, בעולם השיעי ונגד סעודיה. מערכה זאת משתלבת במאמצי של איראן להשתמש גם ב"עוצמה רכה" על מנת להבטיח את האינטרסים שלה במדינות אלה ולהעמיק את אחיזתה באזור באמצעות פעילות כלכלית, דתית ותרבותית. פעילות זו מתמקדת בסוריה ובעיראק והיא כוללת, בין היתר, השתתפות בשיקומן הכלכלי, קידום השפעה דתית בסוריה ובעיראק, במיוחד במקומות הקדושים לשיעה, וקידום מיזמים בתחומי החינוך (למשל הקמת אוניברסיטאות איראניות בסוריה ובעיראק).

סוריה

◀ בשנתיים האחרונות השתלב ארגון אוג' במערכה ההסברתית, שהמטרה האיראני מנהל במאמץ לגייס את דעת הקהל האיראנית לתמיכה במעורבות הצבאית הנמשכת בסוריה ובעיראק ולבלום ביקורת אפשרית. מאמצי ההסברה כוללים הדגשת סמלים דתיים שיעים, העלאה על נס של ערך ההקרבה למען הגנת המקומות הקדושים לשיעה בסוריה לצד הדגשת סבלם של אזרחי סוריה ואכזריותו של ארגון דאעש בניסיון להצדיק את מעורבותה הצבאית של איראן בסוריה.

כרזת הסרט התיעודי "קרב תדמור", המתעד את לחימת חטיבת "פאטמיון" האפגאנית-שיעית הפועלת בסוריה בהפעלה של איראן (איסנ"א, 23 בנובמבר 2017)

◀ להלן כמה סרטים וסדרות בולטים שהופקו על ידי אוג' כחלק ממסע התעמולה להצדיק את המעורבות האיראנית בסוריה:

◆ **הסרט "זמן דמשק"** מגולל את סיפורם של שני טייסים איראנים המעבירים סיוע הומניטרי לסוריה ופועלים להצלת תושבי העיר תדמור מידי דאעש באמצעות העברתם לדמשק. במהלך פעילותם הם נופלים בשבי דאעש. **עלות הפקת הסרט נאמדת בקרוב לשני מיליון דולרים** (icinema.ir, 7 באוגוסט 2017).

"זמן דמשק" (תסנים, 11 באפריל 2018)

◆ **העונה החמישית בסדרת הטלוויזיה "עיר בירה 5"** שודרה בטלוויזיה האיראנית במהלך חופשת ראש השנה האיראני (נורוז) באביב 2018. עונה זו גוללה את סיפורה של משפחה איראנית בצפון איראן, המוצאת עצמה במפגש מקרי עם טרוריסטים של דאעש בעקבות התרסקות בלון פורח באזור סוריה.

הסדרה "עיר בירה 5" (איסנ"א, 10 באפריל 2018)

- ◆ סרטים נוספים בהפקת הארגון נועדו להדגיש את סבלם של אזרחי סוריה, למשל סרט התעודה **"עם סבלנות החיים"**, שתיעד את מצוקותיהם של הילדים הסורים בצל מלחמת האזרחים.

כרזת הסרט "עם סבלנות החיים"
(אתר רשות השידור האיראנית, 28 במאי 2017)

- ◀ **ארגון אוג' מעורב גם בפעילות הנצחה של לוחמים איראנים, שנהרגו במערכה בסוריה ובעיראק.** באוגוסט 2017 קיים הארגון ערב בהשתתפות משוררים ואומנים לזכרו של לוחם משמרות המהפכה, מחסן חג'ג'י (Mohsen Hojaji), שנלקח בשבי והוצא להורג על-ידי דאעש בגבול סוריה-עיראק באוגוסט 2017 (borna.news, 21 באוגוסט 2017). בראשית 2018 הודיע הארגון על הפקת אלבום מוזיקלי לזכר לוחמים איראנים, שנהרגו במלחמת איראן-עיראק ובמערכה הצבאית בסוריה ובעיראק. האלבום כולל קטעי שירה ודקלום העוסקים בחללים (מהר, 7 במרץ 2018).

ערב לזכרו של מחסן חג'ג'י
(אתר אוג', 21 באוגוסט 2017)

◀ ביוני 2018 שיבח מושל חלב, חסין אחמד דיאב (Hussein Ahmad Diab), את **השירותים התרבותיים, שהארגון מספק עבור הילדים הסורים. המושל** התייחס לפעילות הארגון בביקור, שקיים בפסטיבל, שערך אוג' בכיכר סעדאללה אל-ג'ירי שבחלב לרגל עיד אל-פטר. בדיווח בעניין זה, שהתפרסם בעיתון "טהראן טיימס" (18 ביוני 2018), נכתב, כי הארגון הקים **מרכז תרבותי לילדים בחלב** המקיים פסטיבלי שירה ומספרי סיפורים וכן פעילויות תרבותיות נוספות.

עיראק והעולם השיעי

◀ גם בעיראק מקיים הארגון פעילות תרבותית והסברתית הכוללת **הצבת שלטי חוצות בנג'ף, בכרבלאא' ובבגדאד** (תסנים, 7 באוגוסט 2017) ופעילות עבור האיראנים העולים לרגל למקומות הקדושים לשיעה בעיראק. בנובמבר 2017 פתח הארגון אולפן מיוחד בעיר כרבלאא' שבעיראק ושידר ממנו תוכניות מיוחדות לרגל הארבעין, המועד השיעי המצוין ארבעים יום לאחר צום העאשורא (מהר, 13 בנובמבר 2017).

◀ תוצרי הארגון מבטאים גם את שאיפתה של איראן להגמוניה אזורית, **ובמיוחד לתפקיד מוביל בהנהגת העולם השיעי**. בין יתר הסרטים, שהפיק הארגון, ניתן לציין מספר סרטים המוקדשים לאנשי דת שיעים מרכזיים בעולם המוסלמי, כגון: סרט על חייו והיעלמותו של מוסא צדר, מנהיגם הרוחני של השיעים בלבנון, שנעלם בשנת 1978 בלוב, וסרט על שיח' עיסא קאסם, איש הדת הבהרייני השיעי, שאזרחותו נשללה על-ידי שלטונות בחריין ביוני 2016 בטענה שניצל את אזרחותו כדי לשרת אינטרסים זרים ולהטיף לבדלנות ולאלימות.

סעודיה

◀ על רקע ההסלמה ביחסים בין איראן לערב הסעודית בשנים האחרונות **מופנים חלק מתוצרי הארגון גם נגד בית המלוכה הסעודי**. סרט תיעודי, שהפיק הארגון בשנת 2017, מתעד את אסון העלייה לרגל בעמק מינא שליד מכה בספטמבר 2015, בו נספו מאות עולי רגל איראנים. **הסרט כולל התקפה חריפה נגד בית המלוכה הסעודי ומפרט** את מעורבותו לא רק בהרג האיראנים כי אם גם בעידוד קיצוניות אסלאמית וטרור (משרק ניוז, 2 ביולי 2017).

פעילות אנטי-ישראלית והכחשת השואה

העוינות לישראל ממשיכה להוות מרכיב חשוב בתפיסת המשטר האיראני. לא ייפלא, איפא, שגם **ארגון אוג' נוטל חלק פעיל ביצירה ובהפקה של תכנים אנטי-ישראלים, אנטי-ציונים ואף אנטישמים**, המשמשים כאמצעי לדה-לגיטימציה של ישראל ולשלילת זכותה להתקיים.

◀ כחלק מפעילותו האנטי-ישראלית והאנטי-ציונית **היה הארגון מעורב בפעילות הכחשת השואה המתקיימת באיראן באופן קבוע**. בשנת 2015 השתתף הארגון במימון התחרות השנייה של קריקטורות בנושאי שואה, שנערכה מטעם "בית הקריקטורה" וארגון "סרצ'שמה" (Sarcheshmeh) הפועל בחסות ארגון ההסברה האסלאמית. ערב התחרות הודיע הארגון על הגדלת שווי שלושת הפרסים הראשונים בתחרות ל-10,000, 16,000 ו-24,000 דולרים (משרק ניוז, 25 בפברואר 2015).

קריקטורות שהוצגו במסגרת התחרות השנייה של קריקטורות בנושאי שואה (2015), שארגון אוג' השתתף במימונה (תסנים, 19 בינואר, 2015; דפאע פרס, 19 בינואר, 2015)

תפיסותיו האנטי-ציוניות והאנטישמיות של הארגון ניכרות גם בסרטים המופקים על-ידו. בשנת 2017 הוקרן לראשונה **סרט אנימציה בהפקת הארגון בשם "הרשימה הקדושה"** (באנגלית הופץ הסרטון תחת השם: Holy Cast). הסרט, שזכה בפרס סרט האנימציה הטוב ביותר בפסטיבל פג'ר ה-34 בשנת 2016, מתאר את ה"טבח", שבוצע על-פי מקורות מוסלמים על-ידי יהודים בנג'ראן שבתימן של ימינו בתושבי העיר הנוצרים בתקופה הטרומ-אסלאמית. בדיווח אודות הסרט, שהתפרסם באתר הרשמי של אוג', כונה ה"טבח" "השואה הראשונה", שבוצעה על-ידי "אבות הפושעים בני-ציון נגד הנוצרים" (אתר אוג', 3 בפברואר 2016).

הסרט "הרשימה הקדושה" (תסנים, 31 בדצמבר 2017)

◀ בקיץ 2017 הודיע הארגון על הפקת **סדרת טלוויזיה אנטי-ציונית חדשה בשם "האקריה 2040"**. הסדרה בהשתתפות "מומחים" עוסקת בישראל ובציונות. השנה "2040" נבחרה במכוון בהתייחס לנאום, שנשא מנהיג

איראן ח'אמנהאי בספטמבר 2015, שבו הצהיר, כי ישראל לא תתקיים בתוך 25 שנה (כלומר עד שנת 2040) (משרק ניוז, 10 ביוני 2017).

קשרי ארגון אוג' עם משמרות המהפכה

בשנים האחרונות נקשר ארגון אוג' בתקשורת האיראנית והמערבית למשמרות המהפכה. בנובמבר 2014 הצהיר דובר משמרות המהפכה, רמזאן שריף, כי פעילויות אוג' מאז הקמתו, בתחומים הקשורים למהפכה האסלאמית, למלחמת איראן-עיראק ול"התערורות האסלאמית" (הכינוי שניתן באיראן לאירועי "האביב הערבי"), חופפים לתחומי פעילותם של משמרות המהפכה. שריף ציין, כי ללא שיתוף פעולה הדוק ותמיכה מצד מוסדות, כמו משמרות המהפכה והצבא, פעילות הארגון לא תישא פרי (מהר, 10 בנובמבר 2014). הוא הבהיר, אומנם, כי אין לראות בהכרח בתוצרי הארגון תוצרים רשמיים של משמרות המהפכה, אך דבריו התפרשו כעדות ברורה לתמיכה או לכל הפחות לקשר ישיר ופעיל בין משמרות המהפכה לארגון.

◀ עדות נוספת וחד-משמעית יותר לתמיכה מצד משמרות המהפכה באוג' ניתנה בפברואר 2018 על-ידי מנהל הארגון בעצמו, אחסאן מחמד-חסני, שהצהיר במסיבת עיתונאים במסגרת פסטיבל הסרטים פג'ר, כי הוא גאה בכך שארגונו מקבל סיוע כספי לפעילותו ממשמרות המהפכה ולא משגרירויות זרות התומכות בדאעש (איראן אונליין, 17 בפברואר 2018). בדבריו רמז חסני, ככל הנראה, לבמאי הקולנוע אצ'ר פרהאדי (Asghar Farhadi), שסרטו זוכה האוסקר "הסוכן" מומן בחלקו על-ידי פסטיבל הסרטים בדוחא שבקטאר. הייתה זו הפעם הראשונה, שמנהל אוג' הודה בקבלת תמיכה כספית ממשמרות המהפכה, לאחר שבספטמבר 2013 הסתפק באומרו, כי ארגונו מקבל סיוע מ"ארגונים ממשלתיים ובלתי-ממשלתיים" ואינו מחויב לאף אחד מהארגונים התומכים בו (אילנ"א, 8 בספטמבר 2013). עם זאת אין בידינו מידע על היקפו של הסיוע הכספי ממשמרות המהפכה ועל האופן שבו הוא מועבר.

◀ ביטוי נוסף לקשר בין משמרות המהפכה ואוג' ניתן למצוא בהודעה, שפרסם מפקד משמרות המהפכה, מחמד-עלי ג'עפרי (Mohammad Ali Jafari), בפברואר 2018 לרגל זכייתו של הבמאי אבראהים חאתמי-כיא בפרס הבמאי הטוב ביותר במסגרת פסטיבל פג'ר הבינלאומית ה-36 על סרטו "זמן דמשק". בהודעה שיבח ג'עפרי את חאתמי-כיא ואמר, כי למשמרות המהפכה יש אחריות לסייע לכל מאמץ ליצירת קשר בין הלוחמים למען הג'האד ומות הקדושים לבין הפעילים בשדה האומנות והתרבות (איסנ"א, 13 בפברואר 2018). הסרט "זמן דמשק" זכה להערכה רבה מצד בכירים איראנים, בהם גם מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, קאסם סלימאני, שאמר, כי הסרט ריגש אותו עד כדי דמעות, והודה לבמאי הסרט "בשם הלוחמים" בסוריה (תסנים, 9 בפברואר 2018).

קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, נושק על מצחו של חאתמי-כיא במאי "זמן דמשק" (אנתח'אב, 9 בפברואר 2018)

◀ התמיכה מצד משמרות המהפכה בארגון באה לידי ביטוי גם **בסיוע לוגיסטי לפעילותו**, למשל במתן היתרים לצילומי סרטים, שהארגון מבצע באתרים המשמשים את משמרות המהפכה. כך, למשל, פרסם אתר הארגון ביולי 2017 את תמונתו של מפקד כוחות היבשה של משמרות המהפכה, מחמד פאכפור (Mohammad Pakpour), במהלך צילומי סרט על מלחמת איראן-עיראק, שערך הארגון במפקדת חטיבה ממוכנת 20 של משמרות המהפכה.

מפקד כוחות היבשה של משמרות המהפכה באתר הצילומים של סרט בהפקת אוג' (אתר הארגון, 25 ביולי 2017)

מהזווית הפנים-איראנית, התמיכה בארגון מאפשרת למשמרות המהפכה ערוץ פעילות והשפעה נוסף בתחומי התקשורת והתרבות ומעורבות ישירה בתכנים המופצים לציבור הרחב. יש לציין, כי כבר כיום מעורבים משמרות המהפכה בתחום התקשורת, למשל באמצעות סוכנויות ידיעות המזוהות עימם, כגון: "פארס" ו"תסנים". מנגד, קשרי אוג' עם משמרות המהפכה **מעוררים ביקורת פנימית באיראן בטענה**, כי אין מקום להתערבות מצד ארגון צבאי-ביטחוני בתעשיית הקולנוע והטלוויזיה. העיתונאי ואיש התקשורת, עלי פתואתי (Ali Fatvati), ששימש בתפקיד בכיר במשרד הנפט בתקופת כהונתו של הנשיא אחמדינז'אד ומזוהה עם המחנה השמרני, יצא במאמר דעה, שפרסם בראשית 2018, נגד שיתוף הפעולה בין במאי הקולנוע אבראהים חאתמי-כיא לארגון אוג' וטען, כי נוכחותו של "כוח ביטחוני בכיר" (במשתמע, משמרות המהפכה) ניכרת היטב ברוב המיזמים הטלוויזיוניים של הארגון וכי **הדבר יוצר פתח לשחיתות ולהוצאת כספי ציבור ללא פיקוח** (ח'בר אונליין, 14 בפברואר 2018).